

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 343
van **LORIN PARYS**
datum: 21 februari 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Kindreflex - Uitbreiding

Kindermishandeling is elke vorm van lichamelijk, emotioneel of seksueel geweld tegen kinderen dat voornamelijk voortkomt uit daden of nalatigheid van ouders of andere personen. Het is belangrijk dat kindermishandeling zo vroeg mogelijk opgespoord en gestopt wordt. Een belangrijke tool hierin is de kindreflex.

De kindreflex is een stappenplan dat hulpverleners uit de geestelijke gezondheidszorg (ggz) stimuleert om met hun volwassen cliënten te praten over het ouderschap en helpt bij het detecteren van mogelijk verontrustende opvoedingssituaties. De eerste drie stappen van de kindreflex zijn een standaardtoetsing die elke hulpverlener aan zijn patiënten stelt om te peilen naar het welzijn van diens kinderen. De laatste drie stappen zijn van toepassing indien er vermoedens van een verontrustende opvoedingssituatie zijn en waarbij er gespecialiseerde instellingen zoals de Vertrouwenscentra Kindermishandeling betrokken kunnen worden. De kindreflex werd in 2019 in de sector uitgerold.

Momenteel is de kindreflex alleen in de geestelijke gezondheidszorg ingevoerd, maar hij zou ook in andere sectoren een meerwaarde kunnen betekenen, zoals bijvoorbeeld bij politiediensten of ziekenhuizen. Onder andere in het regeerakkoord en de beleidsnota van de minister werd opgenomen dat de kindreflex deze legislatuur naar andere sectoren zal worden uitgebreid.

1. Wat is de stand van zaken voor het uitbreiden van de kindreflex naar andere sectoren? Welke sectoren betreft het? Welke timing heeft de minister hiervoor voor ogen?
2. Tijdens de plenaire vergadering van 12 februari 2020 gaf de minister aan dat hij in overleg is met Vlaams minister van Justitie Demir om de kindreflex te ontwikkelen in de justitiehuisen.
3. Hoever staat de minister hierin en tegen wanneer mogen we de kindreflex verwachten in de justitiehuisen?
4. Hoe is de uitrol van de kindreflex in de ggz verlopen? Welke knelpunten kwamen hierbij naar boven? Zijn deze ondertussen weggewerkt?
5. Is er al een evaluatie gehouden van de kindreflex? Zo ja, kan de minister deze bezorgen? Zo neen, wanneer wordt deze evaluatie gepland en wanneer kan men er de resultaten van verwachten?

6. Hoeveel aanmeldingen zijn er bij de gemandateerde voorziening gemaakt vanuit de ggz op basis van de kindreflex? Graag een overzicht per maand van de instelling van de ggz waaruit deze melding kwam, de feiten waarom de aanmelding werd gemaakt, het geslacht van het slachtoffer en of er al dan niet gevolg gegeven werd aan de aanmelding.

ANTWOORD

op vraag nr. 343 van 21 februari 2020

van **LORIN PARYS**

1. Een voorstel met betrekking tot de verdere uitrol van de Kindreflex naar de CAW's en de spoeddiensten van de algemene ziekenhuizen is momenteel in bespreking. Het is de bedoeling om hier nog voor de zomer van dit jaar mee aan de slag te gaan.
2. De Kindreflex kan een belangrijke rol spelen in de werking van de justitiehuizen. De ontwikkeling van een Kindreflex voor de justitiehuizen moet nog verder besproken worden met het kabinet van minister Demir.
3. Zie antwoord op vraag 2. Er werd nog geen timing bepaald.
4. Het Steunpunt WVG levert een onderzoeksrapport op met een sterke basis voor de Kindreflex met inzichten, mogelijkheden en ideeën voor de verdere uitrol.

De uitrol of implementatie omvatte meerdere onderdelen:

- De **informatiecampagne** was gericht op een brede bekendmaking en omvatte meerdere activiteiten zoals een persmoment, de lancering van de website www.kindreflex.be en de ontwikkeling en verspreiding van materialen om de kindreflex offline kenbaar en toegankelijk te maken, het opstellen van een factsheet.
- Op de 2 **infomomenten** voor GGZ-directies, psychiaters en psychologen waren zo'n 300 aanwezig
- Om het implementatietraject van de Kindreflex te ondersteunen en af te stemmen met lokale partners werden in de periode oktober 2018 tot juni 2019 regionale **praktijkreferentiegroepen** georganiseerd. Deze praktijkreferentiegroepen werden samengesteld met vertegenwoordigers van gebruikers, de netwerken GGZ Volwassenen, de ondersteuningscentra jeugdzorg (OCJ), de vertrouwenscentra kindermishandeling (VK), de netwerken GGZ kinderen en jongeren en de IROJ.
- Er werd een **vormingsaanbod** uitgewerkt en gerealiseerd.
 - o Voor het **basisaanbod** aan een zo ruim mogelijke groep van professionals in de GGZ volwassenenzorg schreven ongeveer 700 deelnemers in van 120 organisaties (ongeveer 95% van de organisaties werken bereikt). De basisopleiding beoogde een brede verspreiding van de elementaire kennis over de Kindreflex en de achtergrond ervan in de GGZ-sectoren.
 - o De basisopleiding werd gevolgd door een aanbod van **verdiepende workshops**. Ze zetten in op het verder motiveren van GGZ-medewerkers om de Kindreflex als onderdeel van hun professioneel handelen te maken en waren gericht op praktische toepassing. Aan de hand van voorbeelden, casussen en rollenspel werd geoefend met (onderdelen van) de stappen in het stappenplan. Aan de 41 workshops namen 603 GGZ-medewerkers deel.

Er werden geen specifieke omvattende knelpunten vermeld in verband met de uitrol van de Kindreflex.

5. Neen, de Kindreflex op zich werd nog niet geëvalueerd. Er werd in 2019 wel een elektronische survey met betrekking tot de Kindreflex uitgestuurd naar deelnemers van de opleidingen en praktijkreferentiegroepen. De survey geeft positieve resultaten

over het instrument zelf en over de opleiding. Bovendien werden succesfactoren en aanbevelingen geformuleerd bij het implementatieproces, die op hun beurt kunnen bijdragen tot de implementatie in andere sectoren. Deze gaan uiteraard over de uitrol zelf en verdere borging, maar uiteraard niet over hoe de Kindreflex momenteel wordt toegepast in de sector.

6. De registratiesystemen van de vertrouwenscentra en de ondersteuningscentra jeugdzorg werden aangepast om specifiekere details weer te geven over wie er contact neemt vanuit de GGZ. Het kan daarbij zowel gaan om adviesvragen (consult) als om meldingen, het gaat dus niet om vastgestelde feiten maar om observaties, indrukken, ... die om nabije opvolging en expertise vragen van de gemandateerde voorzieningen. Net zoals bij andere meldingen en adviesvragen wordt er door de vertrouwenscentra en ondersteuningscentra jeugdzorg doorgevraagd over de specifieke problematiek waarvoor contact wordt opgenomen en geslacht en leeftijd van de minderjarige.

Een eerste nuttige rapportage hieruit is mogelijk over het jaar 2019. Het detecteren van trends zal eerder mogelijk worden vanaf 2021 en verder.

Op dit ogenblik worden de cijfers van 2019 verwerkt. De jaarcijfers worden in de loop van het tweede kwartaal 2020 verwacht. Bij publicatie daarvan zullen we de nodige aandacht besteden aan de meldingen vanuit de GGZ die mogelijks verband houden met de Kindreflex.